

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard Thomsen
Holmens Kanal 20
1060 København K

**Arbejdsmiljørådets
sekretariat**
Landskronagade 33
2100 København Ø
Tel +45 72 20 85 17
post@amr.dk
www.amr.dk

Den 30. september 2019

Status for implementering af Arbejdsmiljørådets anbefalinger vedrørende arbejdet med epoxy og isocyanater

Kære beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard Thomsen

Arbejdsmiljørådet sender hermed en status på fremdriften af en række initiativer, der skal være med til med at øge sikkerheden i arbejdet med epoxy og isocyanater og styrke det forebyggende arbejdsmiljøarbejde.

Initiativerne er igangsat på baggrund af i alt 19 anbefalinger fra Arbejdsmiljørådet. Anbefalingerne blev udarbejdet i efteråret 2016 på anmodning af beskæftigelsesministeren i forlængelse af en række arbejdsskadesager i vindmølleindustrien og som følge af et samråd i beskæftigelsesudvalget den 23. juni 2016.

Arbejdsmiljørådet nedsatte i begyndelsen af 2017 en følgegruppe, der over en to-årig periode har bidraget til og fulgt implementeringen af initiativerne. Følgegruppen har bestået af seks repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter udpeget af Arbejdsmiljørådet samt Arbejdstilsynet.

Til denne aktuelle status fra Arbejdsmiljørådet er der - til ministerens orientering - vedlagt en mere detaljeret gennemgang af resultaterne af implementeringen af de enkelte initiativer.

Status

Arbejdsmiljørådet kan konstatere, at i alt 12 af de 19 anbefalinger er implementeret. Nogle anbefalinger er implementeret direkte som oprindelig tiltænkt fra Arbejdsmiljørådets side tilbage i 2016. Andre af de 12 anbefalinger viste sig vanskelige at implementere i sin oprindelige form, men gennem arbejdet i Arbejdsmiljørådets følgegruppe er der fundet alternative løsninger.

Det betyder, at der er 7 anbefalinger, der på nuværende tidspunkt ikke er blevet implementeret, hvilket bliver adresseret nedenfor.

Af de implementerede anbefalinger vil vi først gerne fremhæve resultaterne på uddannelsesområdet, hvor der er sket en revision af den lovpligtige uddannelse, der klæder

kursister på til at arbejde med epoxy og isocyanater på en sundheds- og sikkerhedsmæssig forsvarlig måde. Der er udarbejdet nyt undervisningsmateriale, og fra 2020 indføres en afsluttende test, som kursisterne skal bestå for at opnå uddannelsesbevis.

Arbejdsmiljørådet anbefalede i 2016, at der ligeledes blev indført en generhvervelsestest – fx til personer, der ikke har beskæftiget sig med epoxyarbejde i en længere periode. Dette har vist sig vanskeligt inden for de nuværende rammer for drift og udvikling af arbejdsmarkeds- og erhvervsuddannelserne. Arbejdsmiljørådet har derfor foreslået, at der i stedet stilles en *multiple choice* test til rådighed for virksomhederne. Arbejdsmiljørådet har taget initiativ til, at en sådan test etableres i samarbejde med Industriens Fællesudvalg og vil understøtte udviklingsarbejdet økonomisk.

Herudover vil vi gerne fremhæve, at der inden for kort tid vil være en At-vejledning tilgængelig, der indeholder et samlet overblik over de krav, der stilles til arbejdsgiveren i forbindelse med arbejdet med epoxy og isocyanater. Vejledningen er blevet til i et samarbejde med følgegruppen og parallelt med udarbejdelse af en supplerende branchevejledning fra Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø Industri, som offentliggøres samtidig med vejledningen fra Arbejdstilsynet.

Arbejdet med de to vejledninger har haft indflydelse på måden, som information og vejledning om kemi formidles på fra såvel Arbejdstilsynets som partssystemets side. Der er blandt andet skabt en ensartethed i strukturen af den virksomhedsrettede formidling, hvor virksomhederne vejledes til arbejde efter et forebyggelseshierarki ved at anvende **S.T.O.P** – princippet. Det handler om, at anvende **S**ubstitution - **T**ekniske foranstaltninger - **O**rganisatoriske foranstaltninger - **P**ersonlige beskyttelsesforanstaltninger for at opnå de mest effektive og sikre foranstaltninger i arbejdet med kemiske stoffer.

Dette resultat bygger i høj grad på koordinering og dialog mellem Arbejdstilsynet og partssystemet. Arbejdsmiljørådet opfordrer til, at der fra såvel beskæftigelsesministerens som Arbejdstilsynets side bliver trukket på disse gode erfaringer.

Det er Arbejdsmiljørådets vurdering, at de 12 anbefalinger, der er implementeret bidrager til, at arbejdet med epoxy og isocyanater kan udføres på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde.

Anbefalinger samt erfaringer der kan bringes med videre

Der er 7 anbefalinger, der på nuværende tidspunkt ikke er blevet implementeret. Herunder var der fra Arbejdsmiljørådets side et ønske om, at virksomhederne skal hjælpes til at træffe de rette beslutninger i forbindelse med substitution og materialevalg, som har vist sig mere vanskeligt end forudset, og hvor vi ikke er nået i mål.

Ligeledes er der nogle specifikke formidlingstiltag omkring arbejdet med epoxy, som beror på nyt vejledningsmateriale, som offentliggøres i efteråret 2019.

Hvad angår anbefalingen om uddannelse om effektiv forebyggelse i arbejdet med stoffer og materialer med fokus på oplæring, instruktion og tilsyn bl.a. målrettet AMO kan Arbejdsmiljørådet konstatere, at der ikke har været den fornødne efterspørgsel. Vi foretager os derfor ikke yderligere på nuværende tidspunkt.

Anbefalingen vedrørende uddannelsesbevis, som betingelse for at kunne instruere i og føre tilsyn med epoxy- og isocyanatarbejde, hvor der var dissens mellem arbejdstager- og arbejdsgiversiden, vil blive drøftet i Arbejdsmiljørådet, når der foreligger et nyt grundlag til drøftelse.

Arbejdsmiljørådet ser frem til at modtage en tilbagemelding fra beskæftigelsesministeren vedrørende anbefalingen om at få undersøgt, om der er grundlag for at foreslå en evaluering af grænsen for mærkningen af et epoxy-holdigt produkt.

Når der er opnået enighed om prioriteringen af kemiområdet på nationalt niveau vil vi i Arbejdsmiljørådet vurdere, om der er grundlag for, at følgegruppens arbejde afsluttes. Er der på det tidspunkt anbefalinger der stadig udestår, vil vi se på, hvordan de bedst kan implementeres i sammenhæng med Arbejdsmiljørådets øvrige indsats på kemiområdet.

Med venlig hilsen

Cristina Lage
Formand for Arbejdsmiljørådet